

BOOMKWEKERIJ EN GROEN

▲ Filip Rys

▲ Leen Heemers

LOPENDE PROEVEN BOOMKWEKERIJ & GROEN IN BEELD

Bemesting, gewasbescherming en teelttechniek blijven de belangrijkste thema's voor boomkwekerij. Voor groen wordt de aandacht vooral toegespitst op assortiment en ziektegevoeligheid, maar ook de thema's autochtoon plantmateriaal en zouttolerantie komen aan bod.

THEMA BEMESTING

Water- en meststoffenbalans in containerteelt

De registraties inzake uitspoeling van voedingselementen uitgevoerd in 2008-2010 in proefopstellingen met traagwerkende meststoffen (CRF meststoffen en andere types) hebben geleid tot richtcijfers inzake N-drain. In een proefopstelling met *Prunus laurocerasus* 'Otto Luycken' met lysibakken werd dit werk in 2011 verdergezet met de focus op het element fosfor. Wat is het effect van toediening van Humifirst op de P-opname, op de gewasgroei en op de P-uitspoeling. In 2012 wordt de dosering gedifferentieerd en wordt het handelsproduct zowel in vaste als vloeibare formulering toegediend.

Inventarisatie en projecten rond bodemtoestand in de boomkwekerij

Teneinde 'data' te verkrijgen betreffende de nitraatresidu's in verschillende teelten, worden sinds 2007 vrij intensief bodemstaalnames uitgevoerd op een aantal pilotpercelen (laanbomen, bosbomen, rozen en coniferen). In 2012 wordt het programma van staalnames verdergezet met speciale

aandacht voor de P-problematiek. Van een aantal gewassen worden gewasstalen geanalyseerd zodat data van gewasopnames kunnen worden berekend.

Binnen de werking van het CVBB vzw, het Coördinatiecentrum Voorlichting en Begeleiding duurzame Bemesting, worden een reeks begeleidende maatregelen voorzien, gefinancierd door de Vlaamse overheid. De opvolging van 'referentiepercelen' is één van de begeleidende maatregelen, die werden uitgewerkt n.a.v. MAP IV. In jaren van algemeen hoge nitraatresidu's kunnen die referentiepercelen – waar wordt bemest volgens 'de regels van de kunst' – wellicht de hogere restwaarden argumenteren. Op een aantal boomkwekerijbedrijven wordt een reeks referentiepercelen aangelegd. Doel is hierbij de klimaatsinvloeden op het nitraatresidu in te schatten op basis van nitraatresidumetingen op praktijkpercelen waarbij relevante parameters geregistreerd worden.

In het kader van het ADLO-project 'KNS-bemestingssysteem toegepast in de grondgebonden sierteelt' wordt een bemestingssysteem gedemonstreerd dat al jarenlang in de groenteteelt wordt toegepast. Dit systeem wordt door een uitvoeringsbesluit binnen MAP IV opgelegd voor siertelers met

vollegrondsteelten waar in het voorafgaande najaar een overschrijding van het nitraatresidu werd vastgesteld.

Onderzoek bodemvruchtbaarheid

Gezien de verwachte ontwikkelingen inzake de normstellingen van het nieuwe Mestdecreet, is het zeker van belang mogelijkheden om de P-gift te verlagen te onderzoeken. Hiertoe worden de effecten van 2 bodemverbeterende middelen op de P-vrijstelling en -beschikbaarheid in de bodem onderzocht op *Fagus sylvatica*, bij verschillende doseringen van organische en anorganische meststoffen. Daarnaast worden enkele voor de boomkwekerij interessante groenbedekkers gedemonstreerd op een demoveld op het PCS.

ADLO-containerveld en spui

Het ADLO-project rond containervelden wil concrete technieken aanbieden om kwaliteitsvolle planten te telen op containervelden zonder de (nitraat)lozingsnorm te overschrijden. De water- en nitraatstroom binnen diverse teeltsystemen wordt opgevolgd (telers en demoproef) en geoptimaliseerde irrigatie- en bemestingsstrategieën zullen worden gedemonstreerd.

Voor de binnenteelt maakt het ADLO-project rond spui de telers via demonstraties bewust van meer doorgedreven hergebruik van drainwater om spui te reduceren en wordt een techniek voorgesteld om spui te ontdoen van nutriënten.

THEMA GEWASBESCHERMING

Waarnemings- en waarschuwingssysteem

Waarnemingen met feromonen en (feromoon)vallen worden geïmplementeerd en deze (feromoon)vallen worden voor de telers beschikbaar gesteld vanuit het PCS.

Geïntegreerde teelt

Op een demoperceel geïntegreerde teelt op het PCS worden op enkele belangrijke boomkwekerijgewassen (*Fagus*, *Tilia*, *Alnus* en *Salix*) schadedrempelproeven aangelegd door gerichte behandelingen tegen enkele belangrijke parasieten (bv. roestmijt, bladluis, spint).

Proeven ADLO-PCS

Resultaten van gewasbeschermingsproeven op bedrijven, gecoördineerd door F. Goossens binnen de ADLO-proefveldwerking en het proefprogramma Boomkwekerij, worden o.m. toegelicht tijdens geleide proefveldbezoeken. Daarnaast

worden een aantal proeven aangelegd op het PCS zoals bv. bestrijding van hagelschot op *Prunus* sp.

Fytotoxiciteitsstudie

Verschillende gewasbeschermingsmiddelen die hun effectiviteit hebben bewezen in andere sectoren hebben nog GEP-onderzoek rond gewasveiligheid nodig om een sierteel-terkenning te bekomen. In 2012 wordt, met steun van het Begrotingsfonds voor de Grondstoffen, een reeks van gewasbeschermingsmiddelen getest op o.a. het gewas *Chamaecyparis lawsoniana* 'Ellwoodii'.

Effectiviteitsstudie van gewasbeschermingsmiddelen tegen taxuskeveradulten

In een GEP-proef gefinancierd door het Begrotingsfonds voor de Grondstoffen wordt gezocht naar een uitbreiding van het gamma gewasbeschermingsmiddelen ter bestrijding van de volwassen taxuskever (*Otiorhynchus* spp.).

Geïntegreerde bestrijding *Cylindrocladium buxicola* op *Buxus*: impact teeltmaatregelen

Als alternatief voor de chemische bestrijding wordt, in het kader van geïntegreerde bestrijding, onderzoek gevoerd naar teelttechnische maatregelen. Als onderdeel van deze teelttechnische maatregelen wordt nagegaan wat de invloed van de bemesting (kwantitatief en kwalitatief) is op de gevoeligheid van *Buxus* t.o.v. *Cylindrocladium buxicola*.

Conphyr

Phytophthora ramorum wordt sinds 2009 in het Verenigd Koninkrijk en Ierland aangetroffen bij Japanse lork (*Larix kaempferi*) in bosbestanden, met aanzienlijke schade tot gevolg.

P. ramorum is in België nog niet vastgesteld in bossen, maar naar aanleiding van het risico voor lork en misschien ook voor andere coniferen, werd op 1/09/11 het CONPHYR project opgestart, een samenwerking tussen het ILVO, het CRA-W en het PCS. Dit project wordt gefinancierd door de dienst contractueel onderzoek van de FOD. Naast de Japanse lork wordt ook een reeks andere economisch belangrijke conifeergewassen getoetst op hun gevoeligheid voor deze schimmel.

THEMA TEELTTECHNIEK

Onderzoek naar de oorzaak van afsterven van *Prunus cerasifera* 'Nigra'

Voor de periode 2010-2013 wordt een opvolging op 4 bedrijven voorzien met als doel om aanwijzingen te vinden voor de oorzaak van het afsterven. De aanwijzingen worden gezocht in de herkomst van het plantmateriaal. De opvolging spitst zich vooral toe op teelttechniek, bodemeigenschappen, ziekten en plagen. Jaarlijks wordt de hergroei van 4 herkomsten geëvalueerd.

WERKING GROEN

Demonstratie ziektegevoeligheid rozencultivars

Begin 2011 werd een 4e reeks van Belgische rozenselecties/cultivars aangeplant voor een beoordeling op ziektegevoeligheid. In de periode 2011-2012 wordt de aanplant in de maanden juni, augustus en september door telers, veredelaars, onderzoekers en rozenliefhebbers gescoord op o.a. witziekte, sterroetdauw, valse meeldauw en de belangrijkste plantkarakteristieken.

Sortimentsvergelijking *Prunus laurocerasus* en *Prunus lusitanica*

Het aangeplante sortiment van *Prunus laurocerasus* en *lusitanica*, bestaande uit een reeks van 30 cultivars, wordt aangehouden. Door middel van registratie van planteigenschappen en beoordeling van ziektegevoeligheid, wordt een inzicht verkregen in de gebruikswaarde van de verschillende cultivars.

Euro-Trials: *Vinca minor*

In het kader van de Euro-Trials, een samenwerking voor internationale sortimentsvergelijkingen, wordt het gewas *Vinca minor* (19 variëteiten) opgevolgd op het PCS over een periode van 3 jaar.

Alternatieve tuin

Het AlterIAS-project promoot met de campagne 'Plant Anders' de Gedragscode invasieve planten bij de groensector. Op het PCS werd een demotuin met alternatieve, niet-invasieve planten aangelegd.

Autochtoon plantmateriaal

De laatste jaren wordt het aanplanten van autochtoon materiaal meer en meer gepromoot in het buitengebied. In deze proef wordt een vergelijkende studie uitgevoerd naar de performantie (op vlak van groei, ziektegevoeligheid, fenologie,...) tussen autochtoon en niet-autochtoon plantmateriaal. Volgende soorten worden opgevolgd: *Cornus sanguinea*, *Rosa canina*, *Alnus glutinosa*, *Carpinus betulus*.

Screening zouttolerantie bomen

Het effect van zoutstress op een selectie van bomen wordt opgevolgd, meer bepaald op *Fraxinus excelsior*, *Fraxinus ornus*, *Ginkgo biloba*, *Ginkgo biloba* 'Tremonia', *Ginkgo biloba* 'Troll', *Ilex meservae* 'Blue angel', *Liquidambar styraciflua*, *Liriodendron tulipifera*, *Quercus robur*, *Tilia cordata*.

Onderzoek met steun van de Vlaamse Overheid, het agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie, de Provincie Oost-Vlaanderen, de Provinciale Landbouwkamer, Boerenbond, het Algemeen Verbond van de Belgische Siertelers en Groenvoorzieners, de Koninklijke Maatschappij voor Landbouw en Plantkunde en KBC Bank & Verzekering.

AZALEA EN RHODODENDRON

▲ Els Pauwels

LOPENDE PROEVEN AZALEA IN BEELD

Opvolging van de werking van nieuw geplaatste ontsmettingssystemen in de azaleasector

Bedrijven met een ontsmettingssysteem van 3 jaar of jonger, kunnen ook dit jaar hun systeem laten opvolgen door het PCS. De telers worden de bladloktoets aangeleerd en worden voorzien van het nodige materiaal. Regelmatig krijgen ze een SMS om de blaadjes in hun citernen te hangen en een viertal dagen later worden de citernen door iemand van het PCS gecontroleerd.

Chemische bestrijding van *Salix caprea* bij azalea en Rhododendron

Binnen de azalea- en Rhododendron-teelt is onkruidbestrijding op de potten (containers) een lastige opgave. De fytoxiciteit, die vele herbiciden veroorzaken wanneer op de planten wordt gespoten, kan dramatische gevolgen hebben. Nochtans is onkruid wieden binnen deze teelten één van de meest arbeidsintensieve en tijdrovende werkzaamheden. Samen met ir. Frans Goossens werd door het PCS een proef uitgevoerd met enkele herbiciden op een praktijkbedrijf. De